

' + VERSCHIL

+++++ Een uitgave van Prisma +++++ 14 september 2024 +++++

Geven is ontvangen

MET BIJDAGEN VAN HOE, SEEYOU, VERRE NAASTEN, WYCLIFFE BIJBELVERTALERS

'Wij zijn gewend om de touwtjes in handen te nemen,

terwijl het leven daar veel meer bestaat uit vertrouwen op de weg die God leidt'

Gelijkwaardig en betekenisvol

'Het is een kwestie van geven en nemen' of 'zo je doet, zo je ontmoet'. Zomaar een aantal uitspraken die naar boven komen als je zoekt op het thema 'wederkerigheid'. Wederkerigheid gaat over tweerichtingsverkeer, waarbij zowel een gever als een ontvanger betrokken is. Geven is het aanbieden van iets van waarde aan iemand anders, zonder er iets voor terug te verwachten. Ontvangen is iets van iemand accepteren zonder de behoefte te voelen om dat te beantwoorden. Op die manier zorgt wederkerigheid voor positieve en gezonde (werk)relaties en voor bijzondere momenten die een leven lang met je meegaan. Gebeurtenissen, ontmoetingen en levenslessen die onder je huid kruipen en voorgoed iets met je doen. In deze editie van 't Verschil vertellen de organisaties Wycliffe Bijbelvertalers, SeeYou, Verre Naasten en Hulp Oost-Europa hoe zij invulling geven aan gelijkwaardige relaties en partnerschappen en wat voor effect dat heeft, ook in Nederland. Bijzonder om te lezen hoe identiteit en gedeeld geloof hierin een belangrijke rol spelen. Laat u bemoedigen en inspireren.
Charlotte Ariese, Prisma

Colofon

Dit is een bijlage van Prisma in samenwerking met ND Zakelijk. 't Verschil verschijnt exclusief bij het Nederlands Dagblad. Dit product valt buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie van het Nederlands Dagblad. Prisma is een koepelorganisatie die een twintigtal christelijke organisaties verenigt die wereldwijd actief zijn in ontwikkelingssamenwerking en diaconaat. Aan deze uitgave over wederkerigheid werkten mee: Hulp Oost-Europa, SeeYou, Verre Naasten en Wycliffe Bijbelvertalers.

Coördinatie Menno van Hulst
Eindredactie Esther van Lunteren
Vormgeving Judith Fokker
Coverfoto Jilke Tanis

TEKST JANET DE VOS +++ BEELD JILKE TANIS EN HOE

Bij ontwikkelings- en zendingswerk denken we snel aan geven en brengen, maar wat als je het vanuit een ander perspectief bekijkt? Marleen Floor en Joyce van Dijke leerden door een reis van Stichting Hulp Oost-Europa minder zwart-wit te denken. SeeYou-ambassadeur Jurjen van Houwelingen leerde in Rwanda om het leven meer te nemen zoals het komt.

STUDENT JOYCE: 'HET WAS ZO GAAF OM TE ZIEN HOE BLIJ DE KINDEREN WAREN MET EEN HINKELPATROON, EN NIET MEER STOPTEN MET SPELEN.'

DE ONTMOETING MET DE 21-JARIGE JANET MAAKTE DIEPE INDRUK OP JURJEN.

Studenten Social Work Marleen Floor (19) en Joyce van Dijke (19) ontdekten dat ontwikkelingswerk niet alleen geven is, maar ook ontvangen. Ze vertrokken met een volle auto naar Servië om een project van Stichting Hulp Oost-Europa (HOE) te ondersteunen en kwamen terug met een nieuwe en verrijkte kijk op de wereld. 'Via Google kwamen we bij Stichting Hulp Oost-Europa terecht. Hun (missionaire) inzet in Oost-Europa sprak ons aan en een paar maanden later vertrokken we naar een dorpje in de buurt van Belgrado. We hielpen daar een echtpaar dat evangelisatiewerk doet in een Roma-dorp en in een vluchtelingenkamp hielden we knutsel-, sport- en spelactiviteiten voor kinderen', vertelt Marleen.

VERBOUWEN

Joyce vult aan: 'De dankbaarheid die we daar zagen, maar ook de eenvoud raakten ons. Het was zo gaaf om te zien hoe blij de kinderen waren met een hinkelpatroon, en niet meer stopten met spelen. En de dankbaarheid van de moeder die kleding kreeg voor haar pasgeboren dochttertje vergeet ik nooit meer. Maar wat vooral indruk maakte was het vertrouwen van de bevolking in God en zijn plan.'

'Het breekt mijn hart dat met geld te voorkomen was dat iemand blind is geraakt.'

Marleen: 'Wij zijn in Nederland gewend om alles te plannen en de touwtjes in handen te nemen, terwijl het leven daar veel meer bestaat uit vertrouwen op de weg die God leidt.' Marleen vervolgt: 'We hebben meer inzicht gekregen in het plan dat God met je heeft. Het echtpaar waar wij bij verbleven was al twee jaar aan het verbouwen, maar hun geld en energie ging altijd eerst naar het evangeliseren. In de Bijbel staat "wanneer jij Gods huis bouwt, dan zal Hij jouw huis bouwen", dat was precies hoe zij leefden en dat is iets wat wij mee naar huis hebben genomen. Terug in Nederland zoeken wij nu meer naar een balans tussen plannen – dat een stukje planning blijft wel nodig – en loslaten en vertrouwen.'

Ook de liefde en gastvrijheid van het echtpaar is iets wat de studenten bijblijft. 'Bij een Servische familie werd de tafel vol gezet, zodat wij konden mee-eten, het echtpaar behandelde ons als hun dochters. Ook was het mooi om te zien hoe "helpen" voor andere zaken gaat. In Nederland wordt al snel

gezegd "ik kan niet helpen, want dan moet ik vrij vragen", terwijl in Servië mensen soms uren later aankwamen, omdat ze eerst iemand hadden geholpen.'

GRIJZER DENKEN

De stage heeft Marleen en Joyce veranderd, in kleine en grote zaken. Kleding verkoopt Joyce bijvoorbeeld niet meer via Vinted, maar schenkt ze bewust aan een goed doel. Ook hun manier van denken is beïnvloed. Ze vertellen: 'Sommige keuzes die mensen maakten, begrepen we niet, maar wie zijn wij om iets te vinden? We zijn grijzer gaan denken.' Marleen: 'Onze blik is verruimd. Hier leef je in de bubbel van je eigen dorp, kerk en vrienden en ook op sociale media zie je een beperkt en oneerlijk beeld van de werkelijkheid.' Joyce: 'We hebben meer "enerzijds, anderzijds" leren kijken.' De komende jaren willen Marleen en Joyce hun studie afmaken. Marleen: 'Ik wil daarna de wijk in en Joyce wil werken in de jeugdzorg. Via ons werk willen we op die manier iets voor onze naasten kunnen betekenen. Onze precieze plannen weten we nog niet. We laten ons daarin leiden, iets dat we geleerd hebben van de mensen in Servië.'

IN EEN KLAP VERANDERD

Jurjen van Houwelingen was een succesvol ondernemer, spreker en vader van een gezin totdat zijn leven in een klap veranderde. Als ambassadeur van SeeYou zet hij zich in voor mensen met een visuele beperking in ontwikkelingslanden, zodat zij toegang krijgen tot (oog)zorg, onderwijs en werk en weer gezien worden.

'Mijn leven is zeven jaar geleden compleet veranderd. Met hoofdpijnklachten was ik op bed gaan liggen en ben ik in coma geraakt. In het ziekenhuis bleek er een tumor in mijn hersenen te zitten. De druk die die tumor veroorzaakte, zorgde ervoor dat ik mijn zicht en mijn geheugen verloor.' Voor Jurjen volgde een zwarte en zware tijd. 'Ik voelde me waardeloos, stuk. Ik wilde niets meer en was boos op God. Ik vroeg me steeds af "waarom". Ik liep genezingsdiensten af in de hoop op een wonder. Toen dat uitbleef, voelde dat alsof God me in de steek liet en ik heb getwijfeld of Hij bestond. Daar heb ik best lang mee geworsteld en ik ben door een rouwproces gegaan. Uiteindelijk ben ik tot de conclusie gekomen dat God bestaat; wel is mijn relatie met Hem veranderd. Voorheen was God voor mij iemand die van een afstand toekeek en stuurde, die dingen liet gebeuren of niet. Nu is God meer iets mysterieus voor mij. God is iets groots, iets ongrijpbaars en een soort bewustzijn. Het geeft hoop dat God uiteindelijk alles gaat fixen.'

GEBROKEN HART

Jurjen vervolgt: 'Als je overtuigd bent dat God bestaat, moet je daar ook wat mee doen. Ik geef nu bijvoorbeeld motivational speeches, zoals op de EO Jongerendag, en ook met mijn ambassadeurschap voor SeeYou hoop ik de wereld

iets mooier te maken. Omdat ik zelf een visuele beperking heb – ik heb minder dan 5 procent zicht – voel ik een band met deze mensen die letterlijk aan de kant worden gezet. Vanwege hun beperking worden zij gemarginaliseerd en letterlijk verstopt of krijgen ze te maken met uitbuiting.' Ook hoopt Jurjen dat er meer hulp en geld komt voor mensen met een visuele beperking in Afrika en Azië. 'Mijn aandoening was niet te voorkomen, maar in sommige landen worden mensen blind door aandoeningen die makkelijk te fixen zijn. Het breekt mijn hart dat met geld te voorkomen was dat iemand blind is geworden. Iets simpels als een staaroperatie laat mensen weer zien en geeft hun hun leven terug.'

ZOALS HET KOMT

Als ambassadeur reisde hij naar Rwanda waar hij projecten bezocht. 'Je ziet dan hoe bevoorrecht je bent dat je in Nederland woont. Tegelijkertijd viel het me in Rwanda op hoe gelaten mensen zijn. Dat kan soms stoïcijns overkomen, maar het is ook goed om het leven te nemen zoals het komt en je niet blind te staren op wat niet meer kan.'

'De sleutel tot liefde geven, is weten dat je geliefd bent door God.'

De 21-jarige Janet die ik daar ontmoette, maakte diepe indruk op mij. Hoe zij zich staande wist te houden, raakte mij. De mensen daar gaan anders met tegenslag om. Wij zijn geneigd ons meer te verzetten. Mede door die ervaring heb ik geleerd me te focussen op het kleine. Ik staarde me vroeger blind op grote ambities, ik wilde alles. Nu heb ik geleerd dat kleine stapjes ook waardevol zijn. Met kleine stapjes bereik je meer.'

Een andere belangrijke les die Jurjen heeft geleerd, is dat hij geliefd is. 'Mijn leven is niet per se makkelijk, maar ik heb een weg gevonden. Ik haal veel voldoening uit mijn werk als kunstenaar en spreker. Mijn huwelijk ben ik verloren, maar ik heb een nieuwe vriendin. Dat laatste is alleen gebeurd omdat ik weer van mezelf ben gaan houden. Weten dat ik de moeite waard ben, is voor mij een anker geworden. De sleutel tot liefde geven en ontvangen, is weten dat je geliefd bent door God. Dat is een les die ik iedereen wil meegeven.'

Juist door de barsten, kan het licht naar binnen schijnen

Wat kan de Nederlandse kerk – volgens dominee Milanzi van Verre Naasten en voorganger Alufu verbonden aan Wycliffe Bijbelvertalers – leren van de kerk in Congo en Zambia? Het antwoord komt in de woorden van Matteüs 25. 'Ik was hongerig en u hebt mij te eten gegeven (...) Ik was een vreemdeling en u hebt Mij gastvrij onthaald.'

TEKST ESTHER VAN LUNTEREN +++ BEELD HEATHER PUBOLS

Wat de Nederlandse kerk van de kerk in Zambia kan leren? Dominee Dennis Milanzi weet het meteen. Het zijn de daden van geven die het verschil maken in een gemeenschap. 'In Zambia leeft zo'n 65 procent van de bevolking onder de armoedegrens. Ze hebben anderhalve dollar per dag om een gezin van minstens zes personen te voeden. En toch blijven ze uitdelen van het weinige dat ze hebben. Sterker nog: het is dé reden waarom de kerk hier groeit. Mensen voelen zich in hun nood gezien en gehoord, en worden nieuwsgierig naar de club mensen die daarvoor verantwoordelijk is.' Milanzi is behalve voorganger directeur van TEEZ, de

'Niemand kan zeggen dat hij van Jezus houdt, als hij niet zorgt voor zijn broeders en zusters.'

Theological Education by Extension in Zambia. Met TEEZ organiseert hij trainingen over onder meer landgebruik, gevangenzorg en familie/gezins-issues. Hij vertelt: 'Je moet weten dat het christendom sinds 1991 hier de nationale godsdienst is. Niet de kerk, maar de politiek heeft dat besloten. Helaas laten veel politiek leiders zich in met corrupte praktijken, wat conflicteert met het christelijk geloof dat ze zeggen aan te hangen. Precies daarom zijn de daden van geven in ons land zo belangrijk. Die laten zien waar het christelijk geloof werkelijk om draait.'

100 DOLLAR

De voorganger pakt zijn Bijbel erbij en begint hardop voor te lezen uit Matteüs 25 vers 31-46. Het bijbelgedeelte waarin de Mensenzoon bij het laatste oordeel de schapen van de bokken scheidt met de woorden: Want Ik had honger en jullie gaven Mij te eten, Ik had dorst en jullie gaven Mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen Mij op, Ik was naakt en jullie kleedden Mij, Ik was ziek en jullie bezochten Mij, Ik zat gevangen en jullie kwamen naar Mij toe. Milanzi: 'Wij geloven dat de kerk in de gemeenschap begint, en de gemeenschap in families en gezinnen. Met TEEZ ondersteunen we sinds kort een gezin van elf personen. De grootouders hebben veel van hun kinderen verloren en zorgen nu voor hun kleinkinderen. De grootmoeder wast elke dag kilo's kleding uit het dorp om met het beetje geld dat ze verdient haar gezin te voeden. Haar man zoekt continu naar klussen om de kinderen naar school te kunnen laten

gaan. Door ze vanuit TEEZ een startkapitaal van 100 dollar te bieden, kan dit gezin een klein handelje beginnen. Met de winst verzorgen ze hun eigen gezin én reiken ze uit naar dorpingen die het nodig hebben. Niet alleen hun toenemende welvaart waarvan ze uitdelen, ook hun vreugde en dankbaarheid laten de impact van Jezus' woorden in de gemeenschap zien. Niemand kan zeggen dat hij van Jezus houdt, als hij niet zorgt voor zijn broeders en zusters. Dát is de motivatie die de kerk moet laten zien.

DIEP GERAAKT

Ken je dat lied van Leonard Cohen, vraagt Auke Minnema van Wycliffe Bijbelvertalers retorisch. Minnema citeert een zin uit de liedtekst: There is a crack in everything, that's how the light gets in. Hij vervolgt: 'Toen ik voor het eerst in Congo kwam en daar de Vanuma-gemeenschap ontmoette, werd ik diep geraakt. Deze mensen hebben iets meegemaakt – oorlog, terreur, moorden, verkrachtingen – waar ik mij geen voorstelling bij kan maken. Veel Vanuma leven op het moment als vluchtelingen in Bunia, een grote stad in Oost-Congo. Zelfs daar gaat het bijbelvertaalwerk door. Er is zo'n honger naar het Woord van God. Toen ik op zondag de kerk bezocht, een vervallen gebouwtje vol gaten in de muren, met daarin simpele houten bankjes waar de mensen hutjemutje tegen elkaar aan zaten, zag ik het trauma in hun ogen staan. En toen begon de pastor te preken. Het werd doodstil. Ik zag elk woord doel treffen. Het was alsof al die mensen letterlijk vastgezogen werden aan het Woord.'

VERTROUWEN

De les die Minnema meenam naar Nederland was deze: laat je raken door het Woord van God, én doe daar vervolgens iets mee. 'Het is daar in Congo zo ontzettend donker. Er is geen hoop. Totdat de Bijbel opengaat en mensen in hun eigen taal horen wie God is, namelijk liefde. Dat geeft de mensen rust, vertrouwen en nieuwe hoop. Het was alsof God daar tegen mij zei: "Ga aan de slag met de taak die ik jou gegeven heb, dan komt het goed. Mijn plannen zijn groter dan jij je kunt voorstellen."'

En er gebeuren grote dingen, vult Wycliffe-collega Richard Havinga aan. 'De kerk in Congo heeft acht jaar geleden gezegd dat ze alle 250 talen die in het land gesproken worden wil bedienen. En dat gebeurt. In vrijwel al die talen is een vertaalproject gestart. Projecten die mensenlevens veranderen.'

Wat er vervolgens gebeurt, vertelt Bulaya Alufu, studentenpastor aan de Shalom Universiteit in Bunia. 'De Vanuma leren God kennen en leren Hem vertrouwen. God vecht aan de zijde van de Vanuma, de enige gemeenschap die de wapens niet heeft opgenomen, hoewel de mensen die hen hebben uitgemoord nog steeds in het gebied wonen. In het geloof dat God hen zal beschermen kiezen ze ervoor met hun moordenaars samen te leven.'

GEZIEN, GEHOORD, GELIEFD

Dominee Dennis Milanzi uit Zambia weet het zeker. Ook – of zelfs júíst – op de plek waar de secularisatie heeft toegeslagen, maken daden van geven het verschil. 'Twee keer heb ik het voorrecht gehad om in de Nederlandse kerk te preken. Vorig jaar nog in Amersfoort. Ik mocht ervaren dat de Nederlandse kerk sterk is, zeker onder de oudere generatie. Tegelijkertijd moet de kerk manieren vinden om de missie van God ook voor de toekomst te bewaren. Daarom: reach out naar de gemeenschap om je heen. Laat hen ervaren wat het betekent om bij de gemeenschap van God

'Wij geloven dat de kerk in de gemeenschap begint, en de gemeenschap in families en gezinnen.'

te horen. Wat het betekent als je gezien, gehoord en geliefd wordt. Deel van de zegeningen die je als kerk in overvloed hebt. Investeer in fellowship. En God zal zeggen: (...) alles wat jullie gedaan hebben voor een van de geringsten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan.

WIJ-CULTUUR

Ook Minnema roept de Nederlandse kerk op tot een wij-cultuur. 'Waar de ellende in Congo in de ogen van mensen geschreven staat, is-ie hier vaak onzichtbaar. Depressie en eenzaamheid zijn vaak zorgvuldig achter de voordeur opgeborgen. Probeer daar doorheen te kijken. God wil mensen – zowel hier in Nederland als daar in Congo – in het hart raken. Dat doet Hij via mensen.' Havinga: 'Ons geloof mag eenvoudiger worden. Wat ontvang jij 's ochtends bij het opstaan uit Gods hand wat je die dag mag doorgeven? Wat ontdekken anderen van God als ze jou – een deel van Gods kerk – ontmoeten?' Tegelijkertijd spreken pastor Milanzi uit Zambia en Alufu uit Congo van de grote liefde voor de wereldwijde kerk die ze in de Nederlandse kerken tegenkomen. Alufu: 'Dat de Nederlandse kerk zich zo groots inzet om evangelisatie en bijbelvertaalwerk mogelijk te maken onder mensen die ze niet kennen, is een teken van zielsliefde voor Christus.'

'Blijf alstublieft bidden voor ons, voor de weduwen en wezen die zich door de oorlog met de dag vermenigvuldigen, voor de trauma's in onze gemeenschap, voor de politieke en veiligheidssituatie en vooral voor vrede.'

LAAT JE RAKEN DOOR HET WOORD VAN GOD ZOALS DE KERKGANGERS IN CONGO ZICH LATEN RAKEN, ZEGT AUKE MINNEMA.

COLUMN

Van grote betekenis

Er zijn van die momenten in je leven die een onuitwisbare indruk achterlaten. Situaties waarbij je ervaart: dit is van grote betekenis. En soms ook: wat hier gebeurt, heeft iets met God te maken. Gebeurtenissen die onder je huid kruipen en voorgoed iets met je doen. Een heel aantal jaren geleden maakte ik een reis in het zuiden van India, van Bangalore naar Chennai (het vroegere Madras). Ik koos ervoor met de trein te reizen; niet in de eerste klas, maar gewoon tweede of derde klas, met alle ramen open. Zo maak ik het land en de mensen van dichtbij mee, dacht ik. Dat was ook zo. Hele families namen zelfs hun dieren mee de coupé in, legden snel een doek over de doos met kippen tegen het gekakel. De reis duurde ongeveer zeven uur. Ik had het gevoel dat ik in een film terechtgekomen was. Overall mensen en dieren, zelfs bovenop de trein. Het laatste uur van de treinreis veranderde het weer. Het begon te regenen, niet gewoon

een buitje, maar werkelijk pijpenstelen, recht naar beneden. Toen ik aankwam in Chennai kon ik bijna niet uit de trein komen, het hele perron lag vol met mensen. De geur van armoede en ellende zal ik nooit vergeten. Stappend over de mensen baande ik me een weg naar buiten.

De volgende dag – een zondag – ging ik naar de dichtstbijzijnde kerk. Het bleek een gemeente te zijn in het midden van een krottenwijk, en een kerkgebouw met nauwelijks banken en stoelen. De meeste kerkgangers (vooral vrouwen) zaten op de grond. De dienst begon. De voorganger vertelde dat die nacht zeven gemeenteleden om het leven waren gekomen doordat de elektriciteitsbedrading in hun huis/krot in aanraking was gekomen met het omhooggekomen water. Hij wees naar de plek waar zij altijd hun plaats

in de gemeente hadden ingenomen. Ik was ontroerd en geschokt. Tijdens de dienst vroeg de predikant of ik naar voren wilde komen om te bidden. Met mijn zondagse Engels heb ik geprobeerd woorden te zoeken om de gemeente te bemoedigen en het vertrouwen uit te spreken dat God met ons meegaat, waar we ook zijn in het leven. Dat ook als het niet goed is gegaan, het uiteindelijk goed zal komen als we ons veilig overgeven in de handen van Jezus. Na de dienst kwamen veel mensen naar me toe om met hen persoonlijk te bidden. Deze dag heeft mij veranderd. Wat een onvoorstelbare tegenslagen moesten deze mensen verwerken. Tegelijk zag ik hoe zij daar gelovig mee omgaan. Het heeft mij veranderd in de manier waarop ik in het leven sta: milder, dichter bij God levend, dankbaarder voor de gewone, kleine en toch zo bijzondere dingen in het leven.

HAAIJE FEENSTRA
Directeur Prisma

Oneindige liefde in vier verhalen

Op welke manier ervaren christenen – overal ter wereld – de breedte, lengte, diepte en hoogte van de liefde van God? De liefde die in Efeze 3 zo mooi beschreven wordt? Vier ooggetuigen delen hun verhaal.

BEELD VERRE NAASTEN, WYCLIFFE, HOE EN JILKE TANIS

Efeze 3:18-19
Dan zult u met alle heiligen in staat zijn de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte te begrijpen, ja de liefde van Christus te kennen die alle kennis te boven gaat, opdat u geheel vervuld zult raken van de volheid van God.

KOOS TAMMINGA, LID RVT VERRE NAASTEN
Puzzel van de volheid van God

'Je kunt niet in je eentje geloven. En ook niet met alleen een clubje gelijkgestemden. Doe je dat wel, dan mis je zoveel van wat God geeft. Die les uit Efeze 3 komt in mijn leven en werk als dominee steeds weer terug. Het maakt mijn werk waardevol. Niet in de eerste plaats omdat ik mensen iets mag vertellen over God, maar omdat ik in hun levens en verhalen zoveel ontdek van zijn liefde. Zoveel dat ik in mijn eentje niet op het spoor zou komen. Ik merk dat in het bijzonder als ik mensen ontmoet die écht anders zijn. Mensen bij wie mijn gewone manier van communiceren niet voldoende is. Wanneer ik mijn best moet doen om te begrijpen waar die ander nu zit en wat diegene bedoelt. En wanneer ik ook heel goed moet nadenken over wat ik nu precies wil zeggen en hoe ik dat overbreng. Dat brengt je bij de kern. Anders zit je soms maar zo clichés uit te wisselen in woorden die vroom klinken, maar weinig om het lijf hebben. Ik ervaar het als enorm verrijkend om met mensen met een verstandelijke beperking om te gaan, bijvoorbeeld in het onderzoekswerk dat ik met hen deed voor ik dominee werd. Of met mensen uit heel andere culturen, zoals de asielzoekers in Meppel met wie we als gemeente contact hebben. Ook op een recente reis die ik als lid van de raad van toezicht van Verre Naasten mocht maken naar Zambia en Zimbabwe ervaarde ik die rijkdom. De heiligen daar, met alle uitdagingen waar ze voor staan, maar ook met hun enorme vreugde en geloofskracht, hebben me nieuwe puzzelstukjes in handen gegeven van die geweldige en nooit volledig te leggen puzzel van de volheid van God.'

ROELINE PETERS, VRIJWILLIGER HOE Heilige jaloezie

'Efeze 3 spreekt over de lengte, breedte, hoogte en diepte van de liefde van Christus, die alle kennis te boven gaat. Met betrekking tot de situatie van de mensen in Roemenië, die vaak te maken hebben met uitzichtloze omstandigheden en gebrek aan basisvoorzieningen, kan dit een bron van hoop en troost zijn. In Roemenië leeft een aanzienlijk deel van de bevolking in armoede, vooral in de Roma-gemeenschap. Deze mensen worden geconfronteerd met een gebrek aan werk, slechte huisvesting en beperkte toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. De boodschap van Efeze 3 kan hen bemoedigen door hen te herinneren aan de oneindige en onbegrijpelijke liefde van Christus, die altijd aanwezig is, zelfs in de moeilijkste tijden. De liefde van Christus gaat verder dan het menselijk begrip en is onvoorwaardelijk en allesomvattend. Dat is precies wat ik als vrijwilliger tijdens iedere reis terugkrijg. Vaak hebben we als rijke westerlingen gedacht dat we "iets moeten brengen", en enerzijds is dat zeker onze opdracht. Nóg mooier is het als we ons openstellen om de liefde van Christus via onze medegelovigen te ontvangen. Ik leer van hen hoe te leven in afhankelijkheid, iets wat we snel verliezen als de welvaart toeneemt. Ik heb respect voor de armen die ik heb gezien, respect voor de manier waarop ze leven en zich kwetsbaar opstellen. Zij zijn in onze ogen misschien wel arm, maar qua geloofsleven vermoedelijk vaak veel rijker dan wijzelf. Ik zie dit als heilige jaloezie om ook te mogen groeien in een intieme relatie met God.'

RIANNE SEGERS, AMBASSADEUR SEEYOU Glimpse of heaven

'Bij deze tekst moet ik meteen denken aan onze pastor van de internationale kerk in Egypte. Hij las deze tekst vaak voor, keek de kerk rond en zei: "We are a glimpse of heaven!" Wij; de Egyptenaren, Soedanezen, Duitsers, Amerikanen, Britten, Koreanen, Canadezen en Nederlanders die daar samen kwamen om God te aanbidden. Wij hadden elkaar nodig om de liefde van Christus nog beter te begrijpen. Het contact met al die verschillende mensen heeft mijn geloofsleven verrijkt. God heeft ons gemaakt voor elkaar, dat is de kracht van samen. En dat ervaar ik telkens weer. Bijvoorbeeld toen we afgelopen zomer met SeeYou in Rwanda waren. We bezochten vrouwengroepen die met elkaar een naaiatelier runnen en in de samenwerking met elkaar helemaal opbloeien. Vrouwen met verschillende achtergronden en beperkingen, maar – door hun levensverhalen te delen – tot de ontdekking komen dat ze van waarde zijn. Dat raakte en bemoedigde mij: als beperkte mensen hebben we elkaar nodig, en dan zien we een "glimpse of heaven". Of, zoals de tekst in Efeze zegt: "meer diepte, hoogte, lengte en breedte van de liefde van Christus!" Heer, laat mij in de verbondenheid met broers en zussen van over de hele wereld volstromen met Uw volkomenheid.'

MAMA DJILA, PARTNER WYCLIFFE BIJBELVERTALERS Met alle heiligen samen

'Voor ons was het christendom altijd de godsdienst van de westerlingen.' Aan het woord is mama Djila, een invloedrijke vrouw in een dorp in Azië. 'Alle dingen die we over God hoorden, waren in een andere taal. Ver van ons bed. Tót we de Bijbel in onze eigen taal konden lezen. Sindsdien dringt het beetje bij beetje tot ons door dat de boodschap van Jezus ook voor ons is. En niet alleen voor ons, maar voor iedereen: westerlingen, oosterlingen, noorderlingen en zuiderlingen samen. Zoals in Efeze 3 staat: dat we met alle heiligen samen zullen zien hoe groot, breed, hoog en diep de liefde van Christus is. Deze en andere teksten hebben grote invloed op onze gemeenschap. Steeds meer mensen zeggen het animisme vaarwel. Jonge christenen kunnen de offers die bij hun vroegere godsdienst hoorden, niet rijmen met het Woord van God. Ze stoppen ermee, tot onvrede van de lokale bevolking. Die keren zich tegen hen. Maar de christenen houden stand én bewaren de vrede. Dat valt tegenstanders op. "Wat beschermt jullie?" vragen zij. Ons antwoord is vrijmoedig: De liefde van Christus, die groter, breder en dieper is dan welke dreiging dan ook op aarde.'

Om veiligheidsredenen is mama Djila niet herkenbaar in beeld en noemen we niet haar volledige naam

'We kunnen het evangelie aan onze kinderen vertellen, maar het is het werk van de heilige Geest om hen te veranderen'

DOMINEE LAWYER UIT INDIA

schreef een bemoedigende brief aan de Nederlandse kerken. Hoe maken we jongere generaties in de kerk enthousiast voor het goede nieuws van Jezus? Hoe zorgen we ervoor dat we zelf de moed niet verliezen? Lees zijn brief hier, gepubliceerd in het inspirerende boekje 'Zeven brieven uit de wereldkerk'.

"Gods Woord geeft de Vanuma-vluchtelingen in Congo hoop, vertrouwen en rust, ook al verandert hun situatie niet." – Gevluchte bijbelvertaler **EZECHIEL BELI** staat op een dodenlijst, maar gaat door met zijn werk.

KLAAR OM TE ONTVANGEN?

**LEES HUN VERHALEN
SCAN DE QR-CODE**

Romakinderen in Oekraïne zijn vaak niet welkom op een staatschool en het ook niet gewend om naar school te gaan. Door hen via evangelisatieprojecten toch (Bijbels) onderwijs, gezonde voeding en les in persoonlijke hygiëne en omgangsvormen te bieden, ligt er ook voor kinderen als **SOFIA** een hoopvollere toekomst in het verschiet.

"Ik was dertien, had net een vriendje, en voelde me op mijn allermooist. Net op dat moment kreeg ik een ziekte en werd blind. Ik dacht dat mijn leven over was. Gelukkig leerde ik dat mijn leven niet over is nu ik blind ben. Ik ben nu zakenvrouw, maak mijn eigen kunst.

De begeleiding die ik ontvang heeft zoveel voor me betekend!"

**JANET
(21 JAAR),
KUNSTENAAR**

